PROIECT DIDACTIC

Disciplina: Limba și literatura română
Clasa: a XI-a D
Profesor: Rusu Inga
Unitatea de învățare: Fundamentele culturii române
Tema lecției: Latinitate și dacism – aplicarea conceptelor pe textele „Cântecul gintei latine" de Vasile Alecsandri și „Dochia și Traian" de Gheorghe Asachi
Tipul lecției: dobândire, consolidare și aplicare a cunoștințelor
Durata: 50 de minute

Competențe generale
1. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în receptarea și în producerea mesajelor, în diferite situații de comunicare;
2. Comprehensiunea și interpretarea textelor;
3. Punerea în contexte a textelor studiate prin raportare la epocă, cultură și literatură;
4. Argumentarea în scris și oral a unor opinii în diverse situații de comunicare.

Competențe specifice vizate
- identificarea temei și a motivelor literare într-un text;
- interpretarea textelor literare prin raportare la contextul cultural și istoric;
- identificarea elementelor de construcție și de limbaj ale textului poetic;
- formularea unor opinii și argumente pornind de la textele studiate;
- compararea unor texte literare prin evidențierea unor elemente comune și/sau diferite;
- utilizarea adecvată a resurselor digitale în activitățile de învățare.

Obiective operaționale
La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:
O1 – să identifice, în textele **„Cântecul gintei latine"** și **„Dochia și Traian"**, elemente care ilustrează conceptele de **latinitate și dacism**;
O2 – să analizeze modul în care Vasile Alecsandri și Gheorghe Asachi valorifică ideea originii și a identității poporului român;
O3 – să compare cele două texte și să formuleze o opinie argumentată privind rolul latinității și al dacismului în construirea identității naționale;
O4 – să valorifice informațiile dobândite prin realizarea unor sarcini colaborative în **Padlet**, a unei sinteze vizuale în **Canva** și a unei evaluări prin **Google Forms**.

Resurse
Materiale
- manualul;
- textele-suport:

„Cântecul gintei latine" – Vasile Alecsandri;
„Dochia și Traian" – Gheorghe Asachi;
- videoproiector/tablă interactivă;
- dispozitive digitale.

Digitale
- **Canva**;
- **Padlet**;
- **Google Forms**.

Bibliografie

1. **Ministerul Educației Naționale**, *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română, clasele a XI-a – a XII-a*.
2. **Alecsandri, Vasile**, *Poezii*, București, Editura Minerva.
3. **Asachi, Gheorghe**, *Opere*, București, Editura pentru Literatură.

4. **Călinescu, George**, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, București, Editura Minerva.
5. **Lovinescu, Eugen**, *Istoria literaturii române contemporane*, București, Editura Minerva.

Desfășurarea lecției

Etapa	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Resurse	Evaluare
Moment organizatoric 2 min.	Pregătește materialele și organizează clasa.	Se pregătesc pentru activitate.	—	Observarea
Captarea atenției 5 min.	Prezintă în **Canva** două imagini: un simbol al Romei și unul asociat Daciei. Adresează întrebarea: **„Ce legătură există între aceste două civilizații și identitatea românească?”**	Formulează ipoteze și își exprimă opiniile.	**Canva**	Conversație
Anunțarea temei 2 min.	Anunță tema și obiectivele.	Notează titlul.	Canva	Observarea
Reactualizarea cunoștințelor 5 min.	Solicită definirea conceptelor **latinitate** și **dacism**.	Formulează definiții și exemple.	Canva	Evaluare orală
Lectura și analiza textului „Latina ginta” 7 min.	Orientează lectura spre identificarea ideilor referitoare la originea latină și la unitatea poporului român.	Selectează versuri/idei relevante și explică semnificația lor.	Text + Canva	Evaluare formativă
Lectura și analiza textului „Dochia și Traian” 7 min.	Orientează analiza spre personaje, mitul întemeierii și relația dintre elementul dac și cel roman.	Identifică elementele dacice și romane și explică rolul lor.	Text + Canva	Evaluare formativă
Activitate colaborativă 10 min.	Organizează elevii în grupe și postează sarcinile pe **Padlet**.	Analizează textele și postează răspunsurile.	**Padlet**	Evaluarea produselor
Compararea textelor 5 min.	Coordonează discuția pornind de la răspunsurile de pe Padlet.	Compară cele două texte și formulează concluzii.	**Padlet**	Evaluarea argumentării
Fixarea 4 min.	Prezintă în **Canva** o schemă comparativă.	Completează schema și formulează concluzia.	**Canva**	Autoevaluare
Evaluarea 3 min.	Aplică un chestionar digital.	Rezolvă individual.	**Google Forms**	Evaluare finală

Aplicarea conceptelor pe cele două texte

1. „Cântecul gintei latine” – Vasile Alecsandri

Profesorul proiectează textul și formulează întrebarea:

„Cum construiește Alecsandri imaginea latinității în acest text?”

Elevii urmăresc:

- referințele la originea latină;
- ideea de descendență romană;
- unitatea și vechimea poporului;
- caracterul identitar al limbii;
- raportarea românilor la celelalte popoare romanice.

Sarcină pe Padlet
Selectați două secvențe din „Cântecul gintei latine” care demonstrează susținerea ideii de latinitate și explicați, în 2–3 enunțuri, semnificația lor.

2. „Dochia și Traian” – Gheorghe Asachi
În cazul poemului **„Dochia și Traian”**, atenția este orientată asupra mitului originii și asupra întâlnirii dintre elementul **dac** și cel **roman**.
Profesorul formulează întrebarea:
„Cum este construită, în poem, ideea originii poporului român?”
Elevii identifică:

- personajul **Dochia**, asociat spațiului și tradiției dacice;
- **Traian**, reprezentant al Romei;
- întâlnirea dintre cele două componente;
- mitul întemeierii;
- transformarea legendei într-o reprezentare literară a originii poporului român.

Sarcină pe Padlet
Explicați în ce fel personajele Dochia și Traian pot fi interpretate ca simboluri ale celor două componente ale identității românești.

Activitate comparativă – Padlet
Elevii sunt împărțiți în patru grupe:
Grupa 1 – LATINITATE
Identificați în **„Cântecul gintei latine”** argumentele literare care susțin originea latină.
Grupa 2 – DACISM
Identificați în **„Dochia și Traian”** elementele care valorifică moștenirea dacică.
Grupa 3 – SIMBOLURI
Explicați semnificația personajelor **Dochia** și **Traian**.
Grupa 4 – IDENTITATE
Formulați o concluzie privind modul în care cele două texte contribuie la construirea ideii de identitate națională.
Răspunsurile sunt postate pe **Padlet**, iar elevii le analizează și le completează.

Activitate de sinteză – Canva
Profesorul proiectează următoarea schemă:

„Cântecul gintei latine”	**„Dochia și Traian”**
Vasile Alecsandri	Gheorghe Asachi
accent pe latinitate	interferența dacismului și latinității
originea latină	mitul originii
Roma	Dacia + Roma
limba și originea	Dochia și Traian
identitate națională	identitate și mit fondator

Concluzie
Cele două texte ilustrează preocuparea literaturii pașoptiste pentru definirea identității naționale și pentru valorificarea originilor poporului român.

Evaluarea prin Google Forms

Itemi care verifică **aplicarea**, nu doar reproducerea informației:

1. Care dintre următoarele concepte este central în „Cântecul gintei latine”?

a) dacismul
b) latinitatea
c) romantismul
d) tradiționalismul

2. Asociază personajele cu semnificația lor simbolică:

- Dochia → componenta dacică
- Traian → componenta romană

3. Precizează o asemănare între „Cântecul gintei latine” și „Dochia și Traian”.

4. Precizează o diferență în modul în care cele două texte valorifică originea poporului român.

5. În 3–4 enunțuri, răspunde la întrebarea:
„În ce măsură literatura contribuie la construirea unei identități naționale?”

Tema pentru acasă

Redactează un text argumentativ de 200–250 de cuvinte pornind de la afirmația:
„Latinitatea și dacismul sunt două componente esențiale ale imaginii despre originile poporului român în literatura română.” Elevii vor utiliza drept repere textele **„Cântecul gintei latine”** de Vasile Alecsandri și **„Dochia și Traian”** de Gheorghe Asachi.

Valorificarea competențelor digitale dobândite prin mobilitatea Erasmus+

În cadrul lecției, competențele digitale dobândite în mobilitatea Erasmus+ sunt transferate în activitatea didactică prin utilizarea integrată a trei instrumente digitale. **Canva** facilitează organizarea și reprezentarea vizuală a informațiilor, **Padlet** susține învățarea colaborativă, exprimarea opiniilor și compararea interpretărilor, iar **Google Forms** permite evaluarea rapidă și feedbackul imediat.

Utilizarea instrumentelor digitale este integrată în analiza literară propriu-zisă: elevii identifică și interpretează elemente ale **latinității și dacismului**, compară textele lui Alecsandri și Asachi, formulează opinii și argumentează, transformând tehnologia într-un instrument de **receptare, interpretare, colaborare și evaluare**, nu într-un simplu suport de prezentare.

PROIECT DIDACTIC

Disciplina: Limba și literatura română
Clasa: a VIII-a
Profesor: Rusu Inga
Unitatea de învățare: Textul liric
Tema lecției: „Lecția de citire" de Nichita Stănescu – receptarea și interpretarea textului liric prin utilizarea resurselor digitale
Tipul lecției: dobândire și consolidare de cunoștințe
Durata: 50 de minute

Competențe generale
Conform programei școlare pentru clasele a V-a – a VIII-a:
2. Receptarea textului scris de diverse tipuri;
3. Redactarea textului scris de diverse tipuri;
4. Utilizarea corectă, adecvată și eficientă a limbii în procesul comunicării orale și scrise.

Competențe specifice vizate
2.1. Dovedirea înțelegerii unui text literar sau nonliterar, pornind de la cerințe date;
2.2. Identificarea temei și a ideilor principale/secundare, precum și a unor elemente de structură și de limbaj ale textului;
2.3. Identificarea și interpretarea unor procedee de expresivitate artistică;
3.1. Redactarea unui text cu respectarea structurii și a cerințelor specifice;
4.1. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în exprimarea orală și scrisă.

Obiective operaționale
La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:
O1 – să identifice tema, eul liric și principalele idei poetice ale textului;
O2 – să identifice și să interpreteze elemente de limbaj artistic și imagini poetice relevante;
O3 – să formuleze, în colaborare, o interpretare argumentată a semnificației textului, utilizând **Padlet**;
O4 – să valorifice cunoștințele dobândite prin realizarea unor sarcini digitale în **Canva** și **Google Forms**.

Resurse didactice
Resurse materiale
- manualul;
- textul „Lecția de citire" de Nichita Stănescu;
- videoproiector/tablă interactivă;
- telefoane/calculator.

Resurse digitale
- **Canva** – prezentarea introductivă și realizarea unui produs vizual;
- **Padlet** – colaborare, exprimarea opiniilor și interpretarea textului;
- **Google Forms** – evaluarea finală.

Bibliografie
1. **Ministerul Educației Naționale**, *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română, clasele a V-a – a VIII-a*, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 3393/28.02.2017.
2. **Stănescu, Nichita**, *Opera poetică*, București, Editura Humanitas, 1999.
3. **Pamfil, Alina**, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, ediția a II-a, Pitești, Editura Paralela 45, 2009.
4. **Parfene, Constantin**, *Metodica studierii limbii și literaturii române în școală*, Iași, Editura Polirom, 1999.

Desfășurarea lecției

Etapa lecției	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Resurse digitale	Evaluare
1. Moment organizatoric 2 min.	Creează condițiile necesare desfășurării lecției.	Se pregătesc pentru activitate.	–	Observarea sistematică
2. Captarea atenției 5 min.	Prezintă în **Canva** o imagine sugestivă pentru lectură și întrebarea: **„Ce înseamnă să citești dincolo de cuvinte?”**	Observă imaginea și formulează răspunsuri.	**Canva**	Aprecieri verbale
3. Anunțarea temei și a obiectivelor 2 min.	Anunță tema și obiectivele lecției.	Notează titlul.	**Canva**	Observarea participării
4. Lectura textului 7 min.	Propune lectura expresivă a textului. Solicită elevilor să noteze cuvinte și expresii care li se par sugestive.	Citesc textul și selectează secvențe relevante.	Text proiectat / manual	Evaluare orală
5. Înțelegerea textului 7 min.	Adresează întrebări privind tema, eul liric, ideile poetice și semnificația titlului.	Răspund și argumentează cu exemple din text.	**Canva**	Feedback imediat
6. Activitate colaborativă 10 min.	Împarte elevii în grupe și postează pe **Padlet** patru sarcini de lucru.	Lucrează în grupe și postează răspunsurile.	**Padlet**	Evaluarea răspunsurilor
7. Valorificarea răspunsurilor 7 min.	Proiectează răspunsurile de pe Padlet și coordonează discuția.	Compară răspunsurile, formulează completări și argumentează.	**Padlet**	Evaluare formativă
8. Fixarea cunoștințelor 5 min.	Propune realizarea unei reprezentări vizuale: **Titlu – Temă – Eul liric – Limbaj poetic – Mesaj**.	Realizează/completează produsul vizual.	**Canva**	Autoevaluare
9. Evaluarea finală 4 min.	Aplică un chestionar cu itemi obiectivi și subiectivi.	Completează individual formularul.	**Google Forms**	Evaluare finală
10. Tema pentru acasă 1 min.	Propune realizarea unui poster digital cu tema **„Cartea/lectura care m-a schimbat”**.	Notează tema.	**Canva**	Evaluarea produsului

Activitatea colaborativă pe Padlet
Elevii sunt împărțiți în patru grupe:
Grupa 1 – Tema textului
Identificați tema poeziei și formulați-o într-un enunț.
Grupa 2 – Limbajul poetic
Selectați două expresii/imagini poetice și explicați semnificația lor.
Grupa 3 – Titlul
Explicați semnificația titlului **„Lecția de citire”** și relația acestuia cu mesajul textului.
Grupa 4 – Mesajul
Formulați mesajul poeziei și identificați o valoare transmisă de text.
Răspunsurile sunt postate pe **Padlet**, iar elevii pot observa și comenta răspunsurile celorlalte grupe.

Evaluarea prin Google Forms
Formularul conține 5 itemi:
1. Textul „Lecția de citire” aparține genului:
- **epic**
- **liric**
- **dramatic**

2. Tema textului este:
- **călătoria**
- **experiența lecturii și descoperirea lumii prin cuvânt**
- **natura**
- **copilăria**

3. Titlul poeziei sugerează:
- **o lecție propriu-zisă de citire;**
- **o experiență de cunoaștere prin intermediul lecturii;**
- **o activitate școlară obișnuită.**

4. Scrieți, într-un enunț, ce semnificație are lectura pentru voi.
Ultima întrebare este importantă deoarece permite evaluarea competenței de interpretare personală, nu doar verificarea unor cunoștințe.

Avantajul utilizării **Google Forms** este că elevii primesc un feedback rapid, iar profesorul poate observa imediat nivelul de înțelegere a textului și eventualele dificultăți.

Evaluarea competențelor digitale
La final, elevii vor completa o scurtă fișă de autoevaluare

Competență	**Da**	**Parțial**	**Nu încă**
Am utilizat o platformă digitală pentru realizarea sarcinii			
Am colaborat cu colegii într-un spațiu digital			
Am contribuit cu o idee la produsul grupei			
Am utilizat informațiile din text pentru a-mi susține opinia			
Pot utiliza responsabil instrumentele digitale în procesul de învățare			